

Aan de bewoners

CONTACTPERSOON

Alex Eekelaers
0800 20 800
milieudienst@mechelen.be

UW KENMERK

ONS KENMERK
AE/23/0021/ae

DIENST

Milieu en landbouw

DATUM

29/08/2023

Beste buurtbewoner

Ook jij hebt ongetwijfeld reeds opgevangen dat er al geruime tijd heel wat te doen is rond zogeheten poly- en perfluoralkylstoffen of PFAS -vervuiling. Naar aanleiding hiervan worden nu systematisch alle zones waar vervuiling aanwezig kan zijn in kaart gebracht en onderzocht.

Waarom krijg je deze brief?

In de buurt van je woning heeft de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) recent een verkennend bodemonderzoek laten uitvoeren naar de aanwezigheid van PFAS. Het gaat om metingen op de locatie Tervuursesteenweg 87 te 1981 Zemst-Hofstade.

Deze site werd onderzocht omwille van de aanwezigheid van de voormalige droogkuis Legrand.

Wat zijn de resultaten van het onderzoek?

Op verschillende meetpunten zijn verhoogde PFAS-waarden vastgesteld in het grondwater. Daardoor is er voor omwonenden een risico op herhaaldelijke blootstelling. Maar, omdat er geen grondstalen zijn onderzocht, kan er geen uitsluitsel gegeven worden of er al dan niet bodemverontreiniging aanwezig is. In het verder onderzoek zullen ook bodemstalen genomen worden.

Als je wordt blootgesteld aan PFAS heeft dat niet onmiddellijk gevolgen voor je gezondheid. Maar als je er langdurig aan wordt blootgesteld, kan dat op termijn wel gevolgen hebben. Het zijn stoffen die we niet kwijt geraken uit het lichaam en die zich dus opstapelen.

Aangezien je woning zich in het gebied rond de onderzochte locatie bevindt, adviseren we je uit voorzorg om een aantal maatregelen na te leven om je blootstelling zoveel mogelijk te beperken.

Wat kan je doen om blootstelling te vermijden?

Het Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG) geeft adviezen om blootstelling te vermijden. Je vindt die in bijlage bij deze brief.

Wat gebeurt er verder?

Het wetenschappelijk onderzoek naar PFAS en de mogelijke impact op de gezondheid is nog volop in evolutie. Bijkomende onderzoeken op de risicolocatie en in de ruime omgeving zullen de situatie van de PFAS-verontreiniging beter in kaart brengen. Op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten en meetresultaten kan het Agentschap de geldende maatregelen aanpassen.

De stad Mechelen staat in nauw contact met OVAM en Agentschap Zorg en Gezondheid. We houden je uiteraard op de hoogte van verdere ontwikkelingen.

Waar vind je meer informatie?

- In de bijlage vind je meer informatie over PFAS, de mogelijke gezondheidseffecten en wat je kan doen om blootstelling te vermijden;
- Alle informatie en de meest recente updates rond PFAS vind je op de centrale website www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling;
- Algemene vragen over PFAS kan je sturen naar het mailadres pfas@vlaanderen.be;
- Voor lokale informatie kan je terecht op de www.mechelen.be/pfas.

Met vriendelijke groeten

Opdracht algemeen directeur
van 01.08.2018, bij toepassing
van artikel 184 gemeentedecreet

Veerle Costermans
Directie Integraal Stedelijk beleid

Opdracht burgemeester
van 02.02.2019, bij toepassing
van artikel 14 gemeentedecreet

Patrick Princen
Schepen voor Leefmilieu

Bijlagen: - No regret-maatregelen om blootstellingen te vermijden
- Meer informatie over PFAS
- Plan

Bijlage – no regret-maatregelen om blootstelling aan PFAS te vermijden

De voorzorgsmaatregelen die Agentschap Zorg en Gezondheid aanbeveelt, zijn afhankelijk van de zone rond de vervuilde site (zie Bijlage – plan).

Voorzorgsmaatregelen in een zone van 100m rond de site:

- Eet je zelf-geteelde groenten of fruit? Wissel dan af met producten uit de handel en eet elke dag gevarieerd. Was uw fruit en groenten goed met water voor u ze eet. Dit advies geldt zeker voor kwetsbare personen: kinderen tot 12 jaar, immuunverzwakte personen en vrouwen die zwanger willen worden, zwanger zijn of borstvoeding geven;
- Eet maximaal 1 ei per week van eigen kippen. Kwetsbare personen eten beter geen eieren van eigen kippen;
- Gebruik je compost niet als meststof voor je tuin;
- Vermijd dat braakliggende of losse grond verstuift of verwaait;
- Goede hygiëne toepassen:
  - Was je handen regelmatig, zeker voor de maaltijd;
  - Maak je huis binnen schoon met water;
  - Afhankelijk van het gebruik en de weersomstandigheden: Maak verharde delen buiten, zoals je oprit en terras, schoon met water.

Voorzorgsmaatregelen in een zone van 500m rond de site:

- Gebruik je putwater niet als drinkwater, ook niet om thee, koffie of ijsblokjes te maken of om ermee te koken;
- Gebruik je putwater niet om je zwembad te vullen en moestuin water te geven;
- Putwater kan gebruikt worden voor laagwaardige toepassingen zoals je auto wassen, toilet doorspoelen, oprit afspuiten en sierplanten water geven maar vanuit duurzaamheidsoogpunt gebruikt je hiervoor best regenwater i.p.v. grondwater.

Algemene aanbevelingen voor alle omwonenden van mogelijk PFAS-verontreinigde zones:

- Gezonde voeding is voor iedereen belangrijk. Volg de aanbevelingen in de voedingsdriehoek en eet gevarieerd, van verschillende bronnen;
- Voor alle aansluitbare putwatergebruikers: sluit je aan op het openbaar waterleidingnet.

Bijlage - Meer informatie over PFAS

Wat zijn PFAS?

Poly- en perfluoralkylstoffen, afgekort PFAS, is een verzamelnaam voor een grote groep van om en bij de 6000 organische verbindingen. PFAS zijn chemische stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen, maar die door de mens zijn gemaakt. Ze zijn niet of nauwelijks biologisch afbreekbaar.

PFAS hebben water-, vuil- en vetafstotende eigenschappen. Daarom worden ze in veel industriële toepassingen en consumentenproducten gebruikt, zoals brandblusschuim, antiaanbaklagen in kookgerei, waterafstotend textiel, bepaalde behandelde papersoorten en sommige cosmetica en huishoudproducten.

Welke effecten kunnen PFAS hebben op de gezondheid?

PFAS komen in het lichaam terecht via voeding en het inslikken van stof, en in mindere mate door ze in te ademen of via de huid. Doordat ze maar traag afbreken, kunnen ze zich bij herhaaldelijke inname opstapelen in het lichaam.

Van sommige PFAS (zoals PFOS en PFOA) is bekend dat ze schadelijke effecten kunnen hebben op de gezondheid van mensen. Die effecten doen zich niet onmiddellijk voor, maar ze kunnen op langere termijn optreden door de langdurige blootstelling en opstapeling in het lichaam.

Volgens de huidige stand van het onderzoek zijn de voornaamste mogelijke schadelijke effecten bij de mens:

- Verstoring van het immuunsysteem.
- kleine vermindering van het geboortegewicht
- verhoogde cholesterolgehalten
- verstoring van de leverwerking
- daling van de schildklierhormonen

Er is geen behandeling mogelijk om PFAS uit het lichaam te verwijderen. Alleen door blootstelling zoveel mogelijk te beperken, zal de hoeveelheid PFAS in het lichaam langzaam afnemen.

Bijlage – Plan

